

Digitalizace v Česku proniká i do středně velkých firem

Za průkopníky z hlediska uplatnění inovací v průmyslu jsou dlouhodobě považovány zejména nadnárodní korporace. Nové výzvy, např. v podobě digitalizace, se však dostávají už i do středně velkých podniků v Česku. Výhodou malých a středních firem jsou zpravidla jednodušší procesy zavádění technických novinek či sdružování v asociacích, klastrech či inovačních hubech. Dlouhodobým lídrem v oblasti digitální transformace je podle expertů automobilový průmysl, větší zavádění inovací však lze sledovat i v dalších odvětvích, např. v potravinářství.

Digitalizace, robotizace či průmysl 4.0 jsou pojmy, které jsou často spojovány s největšími průmyslovými podniky. Právě pro ně je totiž díky časté návaznosti na zahraniční kapitál či know-how mateřské společnosti zavádění novinek snazší. V posledních několika letech se však uvedené pojmy stále častěji spojují i s malými a středně velkými firmami v českém průmyslu, s maximálně 250 zaměstnanci. Pro firmu s menším počtem zaměstnanců je investice do komplexní digitalizace sice nákladnější, ale díky menšímu managementu se pro takovou modernizaci může rozhodnout v podstatě okamžitě. I samotné zavádění je rychlejší a jednodušší.

Tento pohled sdílí i prezident Elektrotechnické asociace ČR Jiří Holoubek. České podniky, které jsou součástí velkých nadnárodních korporací, mají podle něj v jistém ohledu výhodu v tom, že jim jejich datovou kulturu, a tedy i jednotlivé kroky digitální transformace, předepisují jejich zahraniční centrály. „V mnoha případech je to ale proces zdoluhavý a do jisté míry těžkopádný, a proto velmi často nereflektuje nejnovější trendy, např. při implementaci umělé inteligence ve vnitropodnikových procesech. Z tohoto pohledu je realizace digitální transformace ve středně velkých firmách jednodušší,“ říká Jiří Holoubek.

Určitou překážkou pro velké firmy může být i lpění na klasických principech. Velké firmy dávají přednost tradici před modernizací, což je brzdí. Naopak středně velké firmy jsou

v tomto směru často odvážnější a vidí v digitalizaci potenciál dalšího růstu.

Simulace výrobků či testování výrobního provozu

Podle Tomáše Kubaly ze sdružení Industry Cluster 4.0, které zaštituje Regionální hospodářská komora Brno, se digitalizace ve středně velkých průmyslových firmách v Česku promítá zejména v investicích do informačních systémů a jejich integrace s tokem výroby. „Sběr dat z výroby, sledování stavu strojů, zakázek i výkonu operátorů, dále pak následné vyhodnocování dat a využití pro plánování výroby a systému kvality: to vše jsou logické a nezbytné kroky, které musí firmy učinit, aby udržely svou konkurenceschopnost a splnily tak nové požadavky svých klíčových odběratelů.“

Digitalizace podle jiných odborníků nachází nejčastější využití v oblasti návrhu a simulace výrobků či následného plánování a testování výrobního procesu. „Již od počátku vývoje mohou být vlastnosti simulovány ve virtuálním prostředí, využívána jsou digitální dvojčata výrobků a výroby. Významný přínos představují dále chytrá zařízení, která pomáhají prostřednictvím monitorování, například opotřebení stroje, předcházet výpadkům ve výrobě a celkovému plánování výrobního procesu,“ uvádí Jiří Fuchs z platformy CTIT.

Podle odborníků přitom z hlediska inovací postupují vpřed nejen středně velké, ale i menší tuzemské průmyslové společnosti. „U středně velkých českých firem, a co je potěšující, tak stále častěji i u těch malých, se z hlediska inovací setkáváme často například s jednoznačnou digitální identifikací vstupního materiálu, polotovarů a postupně dokončovaného produktu,“ vysvětluje Jiří Holoubek. Právě to je podle něj jeden z předpokladů zavedení pokročilejší automatizace výroby, jejího zeštíhlování a zejména přizpůsobení produktu pro konkrétního odběratele.

Digitalizace jako dílčí záležitost

Objevují se však také názory, že středně velké průmyslové firmy nevyužívají potenciál digitalizace naplno. „Firmy v oblasti digitalizace implementují spíše částečná řešení. Je možné vidět podniky, které pracují více na zavádění systémů plánování výroby, jiné společnosti se zaměřují na sledování stavu svého zařízení a zvyšování efektivity. K využití celého potenciálu konceptu digitalizace ale zatím spíše nedochází. Digitalizace spočívá zejména v propojování různých procesů, systémů, dat a informací ve firmě.“

Kromě vlastní digitální iniciativy mohou středně velké průmyslové firmy využít i podporu různých organizací. Především malým a středním firmám mohou v této oblasti pomoci například digitální inovační huby. „Jedním z hubů, který disponuje i vlastní infrastrukturou Testbedu pro Průmysl 4.0, je i Národní centrum Průmyslu 4.0, které sdružuje akademické a průmyslové partnery. Dobrou volbou jsou i regionální inovační centra,“ konstatuje mluvčí Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky ČVUT Alena Nováková.

Lídry jsou automobilový průmysl či potravinářství

S digitalizací též úzce souvisí tzv. internet věcí, další dílčí aspekt, díky kterému mohou firmy rozvíjet své možnosti.

Jako nejpokročilejší odvětví z hlediska digitalizace lze označit automobilový průmysl. Důvodem je zejména velký konkurenční tlak. Jsou tam také již běžně zavedené systémy jako *just in time* – a to bez využití digitalizace prostě nejde. Rovněž podniky z potravinářského průmyslu jsou s digitalizací ve spojitosti s pokročilou automatizací daleko. Velký potenciál digitalizace skýtá i pro podniky s vlastním vývojem. Těchto firem u nás není významný podíl, ale situace se pomalu mění.

(Hr)

Předplatné časopisu **AUTOMA**
Ize pohodlně sjednat na stránkách
www.automa.cz